

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Α. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Θέμα αποσπάσματος: Το απόσπασμα αναφέρεται στην άσκοπη κατανάλωση του ελεύθερου χρόνου.

§1: Αρχικά, οι σύγχρονες εργασιακές απαιτήσεις σε συνάρτηση με το είδος της εργασίας κάνουν αναγκαστική τη χρήση του ελεύθερου χρόνου για ανάπαυση και εκτόνωση.

§2 - §4: Παρόλα αυτά, ο αυτοδιαχειριζόμενος χρόνος καταναλώνεται μπροστά στους τηλεοπτικούς δέκτες, σε διασκεδάσεις χαμηλής ποιότητας που απέχουν από την ουσιαστική ψυχαγωγία και σε υπερωριακή εργασία που θα προσφέρει την χρηματική άνεση για την απόκτηση επιπλέον υλικών αγαθών.

B1.

α. Λάθος. Σύμφωνα με τη πρώτη παράγραφο του κειμένου «ο ελεύθερος χρόνος του μετατρέπεται απλά σε ένα διάλειμμα ξεκούρασης και εκτόνωσης.» Επίσης στη τέταρτη παράγραφο του κειμένου « συρρικνώνει τον ελεύθερο χρόνο του δουλεύοντας υπερωριακά, για να καλύψει τις διαρκώς αυξανόμενες υλικές ανάγκες...»

β. Σωστό. Σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο «Αφυδατωμένος από την ενεργητικότητα, εγκαταλείπεται στο έλεος των βιομηχανιών φτηνής ψυχαγωγίας, εντείνοντας έτσι την αποξένωση από τον εαυτό του και τους συνανθρώπους του.» Επίσης στη τρίτη παράγραφο του κειμένου «Επίσης, επιλέγει τη διασκέδαση χαμηλής ποιότητας για να εκτονώσει το αίσθημα καταπίεσης...καταλήγει σε ακόμα πιο ψυχοφθόρες και βλαπτικές διασκεδάσεις.»

γ. Λάθος. Σύμφωνα με τη πέμπτη παράγραφο «. Παράλληλα, υπάρχουν και αντικειμενικά κριτήρια, όπως είναι η Παιδεία, η κουλτούρα, η εσωτερική καλλιέργεια, παράγοντες που καθορίζονται από την κυρίαρχη κοινωνική ηθική, αλλά και καθορίζουν το αξιολογικό υπόβαθρο του κοινωνικού συνόλου.»

δ. Σωστό. Σύμφωνα με τη τέταρτη παράγραφο «Επιπλέον, συρρικνώνει τον ελεύθερο χρόνο του δουλεύοντας υπερωριακά, για να καλύψει τις διαρκώς αυξανόμενες υλικές ανάγκες, που γεννά το καταναλωτικό πνεύμα της εποχής. Θέτει, έτσι, την προσωπική του ζωή ως ενέχυρο στον αγώνα για την απόκτηση υλικών αγαθών και χάνει την ουσία της ύπαρξής του και το νόημα της ζωής.»

ε. Σωστό. Σύμφωνα με τη πέμπτη παράγραφο «η Παιδεία, η κουλτούρα, η εσωτερική καλλιέργεια, παράγοντες που καθορίζονται από την κυρίαρχη κοινωνική ηθική, αλλά και καθορίζουν το αξιολογικό υπόβαθρο του κοινωνικού συνόλου.

B2. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ:

Θεματική περίοδος: «Η δημιουργική ... συνθήκες»

Λεπτομέρειες/Σχόλια: «Γιατί ... συνόλου»

Κατακλείδα: Δεν υπάρχει

Η παράγραφος αναπτύσσεται **με συνδυασμό μεθόδων**. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιείται η μέθοδος της **αιτιολόγησης**, καθώς στη θεματική περίοδο διατυπώνεται η θέση (είναι άρρηκτα συνδεδεμένη ... κοινωνικές συνθήκες) η οποία αιτιολογείται (γιατί ... σύνολο). Χαρακτηριστική είναι η χρήση της λέξης «γιατί».

Παράλληλα, παρεμβάλλονται **παραδείγματα** (όπως είναι ... καλλιέργεια) για να πιστοποιηθούν τα αντικειμενικά κριτήρια αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου. Χρησιμοποιείται το «όπως» και ασύνδετο σχήμα.

B3. ΣΥΝΟΧΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ

§1 - §2: «έτσι» → διαρθρωτική λέξη που δηλώνει αποτέλεσμα

§2 - §3: «επίσης» → διαρθρωτική λέξη που δηλώνει προσθήκη

§3 - §4: «επιπλέον» → διαρθρωτική λέξη που δηλώνει προσθήκη

§4 - §5: «ωστόσο» → διαρθρωτική λέξη που δηλώνει αντίθεση

§5 - §6: «λοιπόν» → διαρθρωτική λέξη που δηλώνει συμπέρασμα

B4. ΣΥΝΩΝΥΜΑ – ΑΝΤΩΝΥΜΑ

ξεκούρασης = ανάπαυσης

αποτέλεσμα = συνέπεια

συρρικνώνει = περιορίζει

απελευθερωμένος ≠ περιορισμένος

άμεσα ≠ έμμεσα

B5. Το ποίημα παρουσιάζει μια παρέα νέων στη Σιδώνα, οι οποίοι για να διασκεδάσουν καλούν έναν ηθοποιό να τους απαγγείλει επιγράμματα. Οι νέοι βρίσκονται σ' έναν πολύ όμορφο χώρο και προφανώς αρέσκονται στην πολυτελή ζωή και στις διασκεδάσεις. Η βασική τους μέριμνα είναι η απόλαυση της ζωής και η πνευματική τους καλλιέργεια μέσα από την ανάγνωση ποιημάτων.

Γ. Υπόθεση «Ελεύθερος Χρόνος» : Το κυνήγι του κρυμμένου θησαυρού

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με αφορμή τις αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα και την πρόταση του τέως υπουργού Παιδείας να εισέρχονται στο σχολείο οι μαθητές στις 9 προκύπτει για ακόμα μια φορά το ζητούμενο εάν ο ελεύθερος χρόνος είναι αρκετός για τη νεολαία σήμερα. Στις μέρες μας η ύπαρξη ελεύθερου χρόνου και η ψυχαγωγία είναι τόσο σημαντικά για το νέο όσο είναι η τροφή και ο ύπνος πολλές φορές. Λόγω του καθημερινού άγχους και της έντασης, ο νέος έχει ανάγκη να εκτονωθεί προκειμένου να έχει ψυχική ισορροπία. Ωστόσο, η πλειονότητα της νεολαίας κάνει κακή χρήση του ελεύθερου χρόνου με αποτέλεσμα να μην απολαμβάνει τις ευεργετικές συνέπειες της ορθής διάθεσης του προσωπικού χρόνου. Το φαινόμενο απασχολεί όχι μόνο τη νεολαία αλλά και γονείς και δασκάλους, καθώς οι επιπτώσεις της νόθης ψυχαγωγίας αποτελούν τροχοπέδη στην ολοκλήρωση του νέου.

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

1. Έλλειψη επικοινωνίας : οι σύγχρονοι τρόποι ψυχαγωγίας (Η/Υ, βιντεοπαιχνίδια, διαδίκτυο) απομονώνουν το άτομο και περιορίζουν τα περιθώρια ουσιαστικής επικοινωνίας, καλλιεργώντας την εσωστρέφεια. Ακόμα και στα νυχτερινά κέντρα που συνωστίζονται πολλά άτομα η εκκωφαντική μουσική δεν ευνοεί την επικοινωνία.
2. Παθητικοποίηση, μηχανοποίηση της σκέψης και κρίσης, αποχαύνωση: η βιομηχανία του ελεύθερου χρόνου επιβάλλει στους νέους προϊόντα μαζικής υποκουλτούρας (μουσική, κινηματογράφος, βιβλίο) που χαρακτηρίζονται από ευτέλεια και ευκολία. Η υπερβολική ενασχόληση με τον Η/Υ και το διαδίκτυο καθώς και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια εθίζουν στο εύκολο και άκοπο.

3. Προβολή αρνητικών προτύπων / πρόκληση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας:
 - Πολλές φορές μέσα από διάφορους τρόπους ψυχαγωγίας (τραγούδι) με έμμεσο τρόπο υποβάλλονται επικίνδυνες ιδεολογίες και αντικοινωνικές συμπεριφορές.
 - Τα τηλεοπτικά προγράμματα, ο εμπορικός κινηματογράφος και το εμπορικό βιβλίο προβάλλουν ευδαιμονιστικά, υλιστικά πρότυπα και εθίζουν στη βία.
 - Η εκτόνωση στο γήπεδο μέσω εκδηλώσεων χουλιγκανισμού
4. Φθορά σωματικής υγείας : νυχτερινά κέντρα, χρήση μηχανών και μανία ταχύτητας, καταφυγή σε τεχνητούς παραδείσους.
 - Φθορά ψυχικής υγείας : αδυναμία εκτόνωσης και έκφρασης, νωθρότητα, ανία, πλήξη
5. Μαζοποίηση, ομοιογένεια, ομοιομορφία στο τρόπο διασκέδασης
6. Απομάκρυνση από την εθνική κουλτούρα: επιβάλλεται ένας ξενόφερτος τρόπος διασκέδασης που έμμεσα επιβάλλει έναν ξενόφερτο τρόπο ζωής, ξένες συνήθειες και αποσκοπεί στην καλλιέργεια ενός επικίνδυνου μιμητισμού που οδηγεί στην αποεθνικοποίηση των νέων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο νέος οφείλει στον εαυτό του να εκμεταλλευτεί τον περιορισμένο ελεύθερο χρόνο του όσο καλύτερα μπορεί και να κάνει πράξη αυτά που πιστεύει ότι του προσφέρουν ψυχική, πνευματική και προσωπική ευχαρίστηση. Τα χρόνια που ζει στην ακμή της ζωής του είναι πολύτιμα και οι επιπτώσεις από τη κακή τους σπατάλη θα είναι οδυνηρές. Είναι ευθύνη όμως και των φορέων αγωγής να βοηθήσουν τους νέους να συνειδητοποιήσουν την αξία του ελεύθερου χρόνου και να δώσουν τα κατάλληλα ερεθίσματα, ώστε να στραφούν σε υγιείς επιλογές ψυχαγωγίας.

Ο αρθρογράφος

Φροντιστήρια
ΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΤΡΟ

Αγίας Σοφίας 39 2310.244.444

ΝΤΕΠΩ

Β. Όλγας 168 2310.428.400

ΕΥΟΣΜΟΣ

Μ.Αλεξάνδρου 45 2310.770.360

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΕΛΣΑ

ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΑΣΠΑ

ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΚΑΤΣΑΟΥΝΗ ΝΙΚΟΛΕΤΑ

ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ ΜΑΡΙΑ

ΣΥΣΤΗΜΑ